

Churchill sviri pred nemško močjo, ki še dolgo ne bo zlomljena

Anglija hrabro odbija nemški naval in jeza Amerike narašča ter potiska to deželo vedno bliže vojni, toda zmage za Anglijo ne bo izvojevala ne Rusija ne Amerika, temveč jo bo morala Anglija sama.

LONDON, 29. julija. — Anglijski premier Winston Churchill je danes izjavil, da so Zedinjene države vedno bolj razsrejene v vedno bliže vojni, toda je hkrati posvaril angleško ljudstvo, naj nikar ne pričakuje, da Amerika ali Rusija izvojevala zmago za Anglijo.

Churchill je govoril v nižji oronici, kjer je otvoril debato o angleški vojni produkciji. Churchillovo izvajanje Med drugim je dejal: "Nevarnost invazije je še vedno akutna in angleškim oborožnim silam je bilo ukazano, naj do 1. septembra v popolni pripravljenosti."

Rusija se otepava s "silno močjo" nemškega navala. Anglija počasi, toda učinkovito napreduje v svoji bitki za Atlantik. Nemška zračna superiornost "zlomljena" in Anglija je dobila količino svojih naletov vrženih bomb, v nadaljnjih treh mesecih bo zopet poletela to število, nato pa v še močnejšem spet podvojila število. Nemčija ima še vedno silno udarno moč.

Nemčija bo ohranila svojo silo udarno moč zaradi svoje o-
gromne vojne pripravljenosti in s pomočjo velike obilice pridobitvenih virov, ki so ji na razpolago v zavojevanih deželah, je rekel Churchill.

Zedinjene države nam dajejo pomoč v gigantski meri in njihova naraščajoča jeza jih tira vedno bliže vojni.

"Menim, da je moja dolžnost, da posvarim tako zbornico, kakor vse ljudstvo Velike Britanije prav tako pred prevelikim optimizmom kakor pred neupravičenim pesimizmom."

Kriminalce je obsodil v smrt 4 milijone ljudi

"Resnica je, da je mnogo vzrokov za optimizem. Dejstvo je, da je silna Rusija, ki je bila tako izdajsko napadena, udarila nazaj s tako ogromno močjo in hrabrostjo, da je povzročila zaslužen pokol nemških armad."

"Res je, da je bila zlomljena nemška zračna superiornost in prav tako je res, da zdaj silno bombardiramo Nemčijo, dočim ni skoro več nemških letal nad Anglijo, toda pozabiti ne smemo, da imamo opravka s silno nemško vojno mašino in s kriminalcem, ki je s čisto navadno gesto roke obsodil na smrt tri do štiri milijone nemških in ruskih vojakov."

Nemci prelivajo kri jugoslovanov

BERLIN (JK) — Uradna nemška agencija DNB je objavila po tukajšnjem radiu novico iz Beograda, da je bilo spet "ustreljenih veliko število komunističnih agitatorjev in židov po razkritju zarote za poslabšanje v bližini mesta Valjeva." (Op. "JK": Zapišite tudi to najnovejšo nemško izjavo, ki ji jih nevarnost grozodejstev, ki jih je prestanka uganjajo okupacijske oblasti v Jugoslaviji. Ker nepot ne navedejo števila u-

streljenih, se lahko svobodno sklepa, da so decimiral rodoljubno prebivalstvo sokoletnega gnezda Valjeva v povračilo za kako vojno dejanje četnikov ali vojakov, ki se še vedno bojujejo v bližini Valjeva. Ta vest potrjuje to, da se boji v Jugoslaviji nadaljujejo, a potrjuje tako tudi, da nemške službene strani vedijo, ki jih nevarnosti poročevalci pošiljajo iz navtrahnih dežel o krvavih bojih, ki še vedno trajajo v Jugoslaviji).

Finška prekinila odnose z Anglijo

LONDON, 28. julija. — Finska vlada je nočjo prekinila svoje diplomatske odnose z Anglijo, češ, da je v vojni ob strani Nemčije in kot taka ne more več vzdrževati svojih diplomatskih zvez z Veliko Britanijo. Zdjaj se pričakuje, da bo Velika Britanija nemudoma zamrznila vso finško imovino v mejah svoje države in svojih dominijev.

Komaj sedemnajst mesecev je tega, ko se je Anglija pripravljal, da pošlje Finski 100.000 mož na pomoč v njenem boju proti Rusiji, poleg tega ji je poslala mnogo vojnega materiala, med njimi 101 letalo. Dalje so Angleži tedaj poslali Finski \$1,300,000 za njeno pomoč. . .

Obiski

Skupno so prišli na obisk v Cleveland Mrs. Mary Svanik in sin Frank iz St. Johnsville, N. Y., ter Mr. in Mrs. Joseph Kramer, iz Little Falls, N. Y. Tu so se za časa obiska nastanili pri Mr. in Mrs. Joe Planinc, 15810 Parkgrove Ave. Prišli so zadnjo soboto in ostanejo še par dni, nato pa se bodo podali k znanemu v Akronu, Barbertonu, Warren, O. in Farrell, Pa. V spremstvu Mrs. Planinc so si tudi ogledali našo tiskarno. Dobrodošli v naši metropoli!

Kje so očala

Jože Pograjc nam je poslal edelo notico: Rad bi vedel kje ostala moja očala. Mogoče so ribniškem pikniku zadnje sobote?

Preselitev

Poznani pleskar, Mr. John W. Edwards, ki je bil v Clevelandu, se je preselil iz Thames Ave. na 18614 Alder Ave., telefonska številka je IVanhoe 6952 W.

Mr. Edward Kovačič, councilman 23. varde, nam je sporočil, da se bo danes končalo s tlakovanjem E. 79 ceste med St. Clair in Superior Ave. Vzelo pa bo teden dni, predno bo cesta zopet odprta prometu.

HOPKINS V MOSKVI

LONDON, 30. julija. — Novica vseh novic! Harry L. Hopkins, lend-lease administrator in specijalni poslanec predsednika Roosevelta, ki je bil poslan pred nekaj dnevi v London, je dospel danes z letalom v Moskvo, kjer se bo sestal z Josipom Stalinom in ostalimi sovjetskimi voditelji. — Njegov polet je bil tajen in dramatičen preko dveh pokrajin Evrope. Za njegov odlet iz Londona ni vedela razen najvišjih ameriških, angleških in ruskih višjih uradnikov živa duša, dokler se ni naznanilo, da je pristalo njegovo letalo v Moskvi.

Hopkins se bo nemudoma sestal k razgovorom s Stalinom, Molotovom in Litvinovom, kakor tudi z ostalimi voditelji sovjetske vlade. Na konferencah bodo obravnavali o vitalno važnih vprašanjih, predvsem pa bo Hopkins zagotovil ruski vladi vso pomoč od strani Zedinjenih držav.

Končno so se zbudile tudi demokracije ter dokazale, da monopolna na presenečenje nimata samo Hitler in Mussolini. Na vsak način je današnji sestanek v Moskvi za Hitlerja in Mussolinija mnogo usodnejši kakor je bil še kdaj za demokracije kak njun sestanek na Brennerju.

Stimson prosi senatorja Wheelerja oprosčenja

Vojni tajnik je pretekli teden izjavil, da meje Wheelerjeve aktivnosti že na veleizdajo.

WASHINGTON, 29. julija. — Vojni tajnik Stimson je danes javno izjavil svoje obžalovanje zaradi besed, ki jih je izrekel o senatorju Wheelerju, znanem izolacionistu iz Montane. Kakor znano, je vojni tajnik pretekli teden izjavil, da meje Wheelerjeve aktivnosti že na izdajo. — Vojni tajnik Stimson je izrekel tozadevne besede radi znane afere pošiljanja pisem in kart, s katerimi se nagovarja državljani Zedinjenih držav, naj protestirajo proti Rooseveltovi namestitvi, da se obdrži vojaštvo nad eno leto v armadi. Te karte so bile razposlane z Wheelerjevim imenom poštne prosto, ker ima Wheeler kot senator pravico do nefrankiranih poštne pošiljatev.

Senator Wheeler je izjavil, da je storil vojni tajnik s svojim obžalovanjem "dostojno" stvar in da je s tem zadeva zaključena.

MOSKOVSKI RADIO APELIRA NA JUGOSLOVANE

MOSKVA (JK) — Tukajšnji radio je zopet upotil ognjevit apel do Jugoslovanov, naj ne klonijo duha in naj z vsemi možnimi sredstvi nadaljujejo boj proti švabom in njihovim trabantom pa satelitom. V zvočnem baritonu se je govornik obrnil najprej do Srbov, potem v lepi jezikovski do Hrvatov in naposled v čisti slovenščini tudi do Slovencev s svojim apelom.

Naš bodoči župan

Snoči ob 9:15 je doživel naš slovenski rod v Clevelandu največje doživetje svojega tukajšnjega obstoja, ko je okrajna demokratska organizacija potom svojega načelnika Ray T. Millerja indorsirala kot kandidata za bodočega župana milijonskega mesta Clevelanda uglednega in spoštovanega sina našega rodu, okrajnega sodnika g. Franka J. Lauscheta.

O politični strani tega velikega momenta bomo razpravljali v prihodnjih dneh, zakaj v tem trenutku čutimo, da ne moremo in ne smemo motiti srčne harmonije občutja, čigar zveneči akordi bodo še dolgo brneli v dojemljivih in sprejemljivih dušah naših poštenih ljudi.

S kakšnim zanosom so naglašali člani eksekutivnega odbora in njegovi prijatelji poštenost, iskrenost in zvestobo kandidata Lauscheta, in s kakšnim aplavzom ga je aklamirala navdušena množica! Toda kljub vsej iskrenosti in dobri volji, ki so jo v obilni meri pokazali, — kako revno je prijateljstvo teh ljudi v primeri s prijateljstvom in toplo ljubeznijo, ki jo čutimo mi do tega poštenega sinu našega rodu, po čigar žilah polje naša kri, v čigar srcu brnijo strune naše pesmi, katerih vibracija ne bo nikoli utihnila, ker mu jih je že v najnežnejši mladosti intonirala njegova dobra mati-pevka.

Ne samo clevelandska naselbina, — vsa ameriška Slovenija je ponosna na Tebe, spoštovani g. sodnik! S tem, da bo Slovenec Lauschet županil petemu največjemu mestu ogromnih Zedinjenih držav, ne bo počaščen samo on, njegova rodbina in njegovo ožje sorodstvo, temveč bodo v tej veliki demokratični in svobodni deželi počaščeni vsi ljudje slovenskega imena, duha in srca!

V dnevih, ko doživlja naša in njegovih očetov domovina svoje najgorenjše ponižanje, ko praznijo njeni najboljši sinovi zvrhane kelihe pelina do dna ter ne smejo na svoji Golgoti niti zaihteti nad križano Slovenijo in Jugoslavijo in nad svojo lastno nesrečo, je nerazumljiva usoda hotela, da je mogočna politična stranka milijonskega Clevelanda izbrala sina našega rodu in naše krvi za prvega eksekutivnega uradnika velikega ameriškega mesta...

Naj nam bo dovoljeno, zabeležiti na tem mestu ta velepomembni dan ameriških Slovencev in v imenu vsega slovenskega priseljenstva v Ameriki iskreno čestitati g. županskemu kandidatu, sodniku Lauschetu, zakaj domovina ne bo mogla beležiti in po zaslugi proslaviti tega velikega dogodka. Peresa naših častnikov, pesnikov in pisateljev v domovini so na tujčev ukaz otopela in ne smejo zapisati ničesar, kar bi bilo v čast našemu imenu in našem plemenu, ki je — kakor naglašajo tuji rablji — pleme barbarov brez kulture. Misli rijejo ko črv v vročinskih glavah, toda na papir ne smejo, ako se žele pisci izogniti koncentracijskega taborišča.

Naj torej storimo to mi, česar ne more storiti naša prvotna domovina. V imenu domovine in njenih trpinčnih sinov, v imenu ameriških slovenskih priseljencev, v imenu naše slovenske naselbine in končno v našem lastnem imenu iskreno čestitamo našemu spoštovanemu rojaku, okrajnemu sodniku g. Franku J. Lauschetu kakor tudi njegovi celokupni rodbini na izredni časti, ki ga je doletela. Naj bi županil s priznano slovensko poštenostjo, s širokogrudno ameriško toleranco in s sebi prirojeno nesebično ljubeznijo do človeškega občestva!

Uredništvo "Enakopravnosti."

Poročna dovoljenja

Sledeči pari so zadnje dni dobili poročna dovoljenja. F. Gress 8818 Union Ave. in Jennie Dime 1034 E. 72 St.; Charles Klimec, 3547 W. 65 St. in Olga Slabe, 3777 W. 14 St.; Ant. Slosar, 1385 E. 45 St. in Jane Malinoski, 1230 E. 85 St.; Peter Ruschak, 1108 E. 76 St. in Anna Domsic, 1148 E. 63 St.; Ben Bykowski, 1804 E. 26 St. in Annette Harkolovich, 1530 East 36 St.; Ivan Miklich, 18509 Shawnee Ave. in Norma Sheer, Chagrin Falls, O.; John Pavey, 1044 E. 185th St. in Eleanor Cerne, 1044 E. 185 St.; August Pintaric, 1444 E. 40 St. in Mary Rudman, 1555 E. 31 St.; Fr. Saletel, 522 E. 117 St. in LaVerne Kikel, 2522 E. 80 St.; Ferdinand Hlabše, 1082 E. 72 St. in Ann Laska, 5317 Bragg Ave. Mr. Chesnik, 1295 E. 167 St. in Antonia Fortuna, 1295 E. 167 St. — Bilo srečno!

PORAZ CIO PRI

FOOTE-BURT CO.

Independent Machine - Tool Workers Alliance, Inc., neodvisna unija, je izvojevala večeraj zmago nad CIO unijo pri volitvah, ki jih je določil narodni delavski posredovalni odbor.

Foot-Burt tovarna se nahaja na 13000 St. Clair Ave. — Neodvisna unija je dobila 257 glasov, dočim je bilo oddanih za United Automobile Workers (C. I. O.) unijo 205 glasov. To je bilo v letošnjem letu prvo tako glasovanje, v katerem je bila C. I. O. poražena.

Obletnica smrti

V petek, 1. avgusta, se bo ob 8. uri zjutraj brala v cerkvi Marije Vnebovzeta zadušnica za pokojno Mrs. Frances Svetek, ob priliki 11. obletnice njene smrti. Prijatelji so vabljeni, da se je udeležijo.

NA VZHODNI FRONTI JE V BITKI 9 MILIJONOV MOŽ

Na nekem sektorju so zapodili Rusi Nemce
100 milj nazaj. — Umik Nemcev na
ruskem centru.

NEMCI POROČAJO O ZMAGI PRI SMOLJENSKU

MOSKVA, 30. julija. — Sovjetska vlada poroča, da je bilo nemško napredovanje na splošno, ustavljeno in sovjetska armada je pognala Nemce iz njihovih zakopov okoli Smoljenska. S. A. Lozovski, podkomisar za zunanje zadeve, je izjavil, da so bile nemške čete pograne v umik. Na nekaterih krajih so pogonali Rusi Nemce za sto milj nazaj.

V bitkah je devet milijonov mož

Dalje poročajo Rusi o svoji veliki ofenzivi, s katero so po dvodnevni bitki zopet zavzeli mesto "N" Lozovski je dalje izjavil, da je v sedanji bitki na obeh straneh devet milijonov mož.

Nekatere nemške edinice so obkrožene. Tekom nedelje in ponedeljka so ruski letalci sestrelili 74 nemških letal, dočim so jih Rusi izgubili 51.

Rusi zavzeli mesto "N"

Pri zopetnem zavzetju mesta "N", so Rusi potolkli močnejše nemške čete ter izvedli svoj protinapad brez artilerijske priprave.

Ruski oficijelni krogi ohranjajo svojo atmosfero miru in hladnosti in v Moskvi ni nobene ga znaka kakšne konfuzije in zmede.

Neki ruski polk, ki je napadel na ukrajinski fronti Nemce v navzočnosti maršala Budenija, je pogonil nacistične za deset milj nazaj.

Napovedi "Rdeče zvezde"

MOSKVA, 29. julija. "Rdeča zvezda" organ sovjetske armade, napoveduje, da bodo Nemci kmalu izrpal svoje rezerve olja in gasolina. Neprestano bombardiranje Ploestija in drugih oljnih vrelcev bo pospešilo nemško katastrofo.

Na laž postavljeno nacijsko poročilo

CURIH, Švica, 29. julija. — Finski poročevalec švicarskega časopisa Neue Zuercher Zeitung poroča z leningrajske fronte, da so bili Nemci prisiljeni, umakniti se iz mesta Novgoroda in da so še vedno 90 milj daleč od mesta Leningrada. (Večraj so naznanila nemška poročila, da so Nemci samo še 45 milj od tega velikega ruskega industrijskega mesta. — Uredništvo).

Nemško poročilo

BERLIN, 30. julija. — "Voelkischer Beobachter", časopis, ki ga lastuje kancelar Hitler, pravi, da se čete maršala Timošenko, poveljnika centralne fronte, hrabro upirajo, toda da je njihovo upiranje zaman.

Nemška armada je snoči skoro uničila ruske čete, ki so bile obkrožene v okraju Smoljenska. Nemške čete so podvzele dne 26. julija nenaden napad ter uničile dvajset natovorjenih ruskih železniških vlakov, obstoječih iz 1,200 vagonov, dalje so uničile "tisoče" trukov in velike množine materiala.

Plačitev asesmenta

Tajnik društva Waterloo Camp št. 281 WOW opozarja člane, da je jutri zadnji dan za plačati asesment in kdor tega ne stori, bo suspendiran iz bolniške podpore za prihodnji mesec.

Podadmiral apelira na delavce, naj se vrnejo na delo

Stavka električarjev v brooklynski ladjedelnici zavlačuje izvedbo mornariškega programa ekspanzije.

NEW YORK, 29. julija.

Podadmiral A. J. Marquart, poveljnik brooklynske ladjedelnice, je danes apeliral na štrajkujoči local št. 3, ki pripada International Brotherhood of Electrical Workers (A. F. of L.) uniji, naj prenehajo s svojo stavko, ki je spravila v zastoj \$17,000,000 mornariški ekspanzijski program. Podadmiral je apeliral na več kot 200 izučeni električarjev, naj se vrnejo na delo k svojim projektom, med katerimi sta tudi dve novi bojni ladji — Iowa in Missouai.

ST. LOUIS, 29. julija. — John J. Church, tajnik Building and Trade končila, je danes izjavil, da je 2,700 stavbinskih delavcev, zaposlenih pri gradnji tovarne, kjer se bo izdelovalo na boje za malo strelno orožje in katera tovarna bo stala \$9 milijonov dolarjev, pripravljenih vrniti se na delo, kadarkoli jih kontraktorji pokličejo. Omenjeni delavci spadajo k Ameriški delavski federaciji.

WASHINGTON, 29. julija. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je danes razpravljal s predsednikom Rooseveltom o celotni delavski situaciji ter izjavil, da je število stavk v obrambni industriji danes zelo nizko.

Nov grob

Snoči okrog polnoči je v Glenville bolnišnici preminila po dolgi in mučni bolezni dobro poznana Mary Pajk, rojena Boltežar, stara 62 let, stanujoča na 20572 Lindberg Ave., v Euclidu. Tukaj zapušča žalujočega sorodnika Josepha, doma iz Drage pri Sv. Vidu na Dolenjskem, in pet otrok: Josepha ml., Franka, Charlesa, Mary in Anno ter več sorodnikov. Pokojnica je bila rojena v Smerjanah pri Pijavi gorici, blizu Ljubljane, kjer zapušča več sorodnikov. Tukaj je bivala 37 let in je bila članica društva Napredek št. 132 ABZ in podružnice št. 14 Slov. Ženske Zveze. Pogreb se bo vršil iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, na 458 E. 152 St., v soboto zjutraj ob 8:15 uri v cerkev sv. Kristine, nato pa na sv. Pavla pokopališče. Bodi pokojnici ohranjen blag spomin, preostali sorodnikom pa izrekamo naše sožalje!

Mladenič umrl

Danes zjutraj je v Cleveland Clinic bolnišnici umrl mladenec John Bompag, star 24 let, rodom Hrvat. Bolehal je več let na srčni bolezni. Truplo bo danes poslano v East Brady, Pa., na dom njegovih staršev, pod vodstvom Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države za celo leto	\$2.00
za 6 mesecev	\$1.25; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	\$4.50
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

KRI NI VODA

Mojo rojstno domovino imam v mislih. Mislim na mater, spominjam se očeta, bratje in sestre mi silijo v spomin, prijateljev je tam nebroj, kakor tudi znanec. In koliko je onih, ki jih ne poznam, pa so mi bratje po krvi, po govorici, po smehu in po trpljenju.

Moja domovina onkraj morja je oblečena v žalno obleko; Veliki petek je objel mojo rojstno domovino od vzhoda do zahoda, od severa do juga. Oče Triglav se ni gledal strašnejših dni v Sloveniji; Soča, Sava in Drava so danes tri velike, tužne in skeleče solze. Strahotno je danes misliti v kako strahotno in pošastno trpljenje in bridkost je zavita ta moja in tvoja slovenska zemlja.

Na križ je pribit slovenski narod: izropan, preganjan, zaničevan in lačen. V senci bajonetov in vislice preživlja temne in težke dneve, a noči so še strašnejše, ker v teh bolestitih in strahotnih nočeh izginjajo iz domov očetje in mladeniči, ki ob zarjeh svinčeno težkih dnevov čakajo na smrt ob sivih slovenskih zidovih. Puške pokajo, ugasujejo mlada in nadopolna življenja zavestnih in narodnih mučnikov.

To ni več Veliki petek, to je grozoten in ognjen pekel, iz katerega ni več povratka za vse one, katere je obsenčila zverinska in mrzla senca poosebljenega nemškega hudiča: barbara in tolovaja in blazneža, kateremu pomaga našemljenci laški krvenik, a pošteni in verni narod trepeti v strahu in bolesti, da mu zastaja kri v srcih in žilah.

Cerkve, šole, narodni in sokolski in ljudski domovi so zaprti; svečeniki, učitelji, pisatelji in narodni borci so surti, duševno ubiti ali zaprti, a marsikateri izmed njih je zakopan kot ničvredni razbojnik v očeh zverinskih osvobodilcev slovenske zemlje.

To je dolgo in neskončno zlo, ki se je vsesalo v nemirno in razburjeno slovensko kri onkraj morja. In kri ni voda! Tudi mi smo iz te žlahtne krvi, tudi mi smo del tega trpečega in umirajočega naroda, tudi mi pojemo slovensko pesem in govorimo slovensko besedo, zato tudi mi bolešno čutimo to veliko in grozno bol, ki jo prenaša naš, na križ pribiti narod v naši rojstni domovini.

In če čutimo nečloveško trpljenje in strahote ljudi naše krvi, ljudi, ki so naši krvni bratje in krvne sestre, ali bomo stali zakrknjeni in nedostopni za vsako pomoč, kakor bo kdaj mogoče?

V robstvu ječi naš narod, jekleni jarmi zajedajo sklonjene vratove, tuga je razpletla črne lase preko vasi in mest, pod križem kleči naš narod, in ti križi so zasajeni po vsej domovini, da, ta naša domovina je s križi ograjena. In preko teh križev gledamo mi, če bi mogli pomagati in če bo pomoč kdaj mogoča.

Mi samo gledamo, mi samo ugibamo ter se pogovarjamo. S temi pogledi in ugibanjem samo grešimo proti največji človeški usmiljenosti. Mi srečni, bogati in svobodni ameriški Slovenci moramo imeti v sebi tudi toplino in iskreno srce do svojega nesrečnega in trpečega brata in sestre. Saj smo iz krvi in mesa, saj imamo razum in vero, proste roke in dolarje, da lahko pomagamo.

Nevem, če je po božji ali človeški pravici še mogoče, da bi se našel samo eden Slovenec ali Slovenka v Ameriki, ki bi nevarno in zavestno odrekel pomoč. Če je tak človek med nami, potem se po njegovem srcu ne pretaka slovenska kri.

Onkraj temno modrega in zelenega morja leži slovenska zemlja, na tej dragi in vzljubljeni domači zemlji jočejo tisoči in tisoči naših ljudi; goreče in proseče, skrivoma in tiho mislijo in prosijo; v vznemirjenih sanjah strahoma in pritenjenih sanjajo o nas ameriških Slovencih, o edini in še ostali tolažbi in pomoči, ki jim je ostala v njih življenju na tem razburkanem svetu. Samo mi jim še lahko pomagamo, — samo ameriški Slovenci.

Samo mi smo še njih nada in upanje, samo v tej nadi in upanju je še plaha iskra do obnovljenega življenja. Preplašeni in molčeči z bolestinami duševnimi ranami tožijo sonec, luno in zvezd, ki se iz dneva v noč vračajo na nebesni obok kot dobri in zanesljivi prijatelji v temki narodni nesreči. Tem nebesnim prijateljem podnevi in ponoči izročajo svoje tople in bratske pozdrave, da naj jih izročajo bratom in sestram onkraj širokega morja, kjer še živi slovenski narod pod svobodnim soncem.

Samo še ta vez je ostala med nami: toplo sonce, tiha luna in solzne zvezdice.

Zganite se Slovenci in Slovenke v Ameriki, odprite vaša čuteča srca, delajte, organizirajte in nabirajte dolarje za uteho, tolažbo in pomoč onim, ki so vaše krvi, saj kri ni — voda:

JANKO N. ROGELJ,
direktor publikeitete
za slovensko sekcijo JPO.

UREDNIKOVA POŠTA

Cirkus — Cankarjeva prireditve

Kaj takega pa še ne, bo rekel vsak, kdor bo na S. N. P. J. farmi prihodnjo nedeljo, to je 3. avgusta. Kakor je že sleherne mu znano, bo imelo društvo "Ivan Cankar" piknik-cirkus.

Od lanskega leta se je ta cirkus silno obogatel. Poleg drugih številnih atrakcij, ki bodo nekaj posebnega za letos, bodo vključene tudi tri "afne" — dve stare, in ena mlada "afnica". Da se ne pozabi tudi dva "bušmana" prav od tam nekje iz črne Afrike.

Kljub ogromnemu delu in trudu, ki ga ima zbor Ivan Cankar, ne bo za to prav nobene vstopnine, zakaj njih namen je samo, dati posetnikom čim več mogoče razvedrila in zabave.

Parada se prične približno ob dveh popoldne. Izvrstna godba bo igrala korčnice tako za cirkuske performe, kot pozneje polke in valcarje za plesalčine.

Pričakuje in vabi se posetnike tudi iz zunanjih naselbin. — Pridite in privoščite si par ur resne zabave. Ker se pričakuje velika udeležba, se je najelo ta velik bus, da bo vozil izpred Slovenskega narodnega doma.

V slučaju slabega vremena, se bodo cirkuske performe predvajale v dvorani na omenjeni farmi.

Torej, da se vidimo!
Milka Pagon

Podružnica št. 3 SMZ

Collinwood, Ohio — Po številnih rednih in izrednih sejah, kakor tudi sestankih, ki jih je obdržala naša podružnica št. 3 Slov. Moške Zveze, v Slov. Do-

mu na Holmes Ave. od 15. julija, 1938, je članstvo na zadnji mesečni seji sklenilo, da se prihodnja mesečna seja vrši v nedeljo, dne 10. avgusta, ob 2. uri popoldne na farmah, na vogalu Chardon in Richmond Rd., poleg znane Mr. Mervarjeve farme, kjer je gasilinska postaja, kjer se bo nahajal naš napis. Ker je bil ta sklep narejen tik ob zaključku 3 letnega poslovanja naše podružnice, z namenom, da se pridobi več članov na sejo, se je obenem sklenilo, da se takoj po kratki seji vrši piknik. Apelira se na vse člane, na tiste, ki imajo svoje avte za prevoz, kot tudi tiste, ki jih nimajo, da pridejo v nedeljo, 10. avgusta, ob 1. uri popoldne pred Slov. Dom, pa Holmes Ave., da se skupno edelpelimo na pikniške prostore, kjer se seja prične točno ob 2. uri, v znotrajnih prostorih lastnika. To bo prvi piknik, ki ga podružnica priredi, ob 3. letnici obstoja.

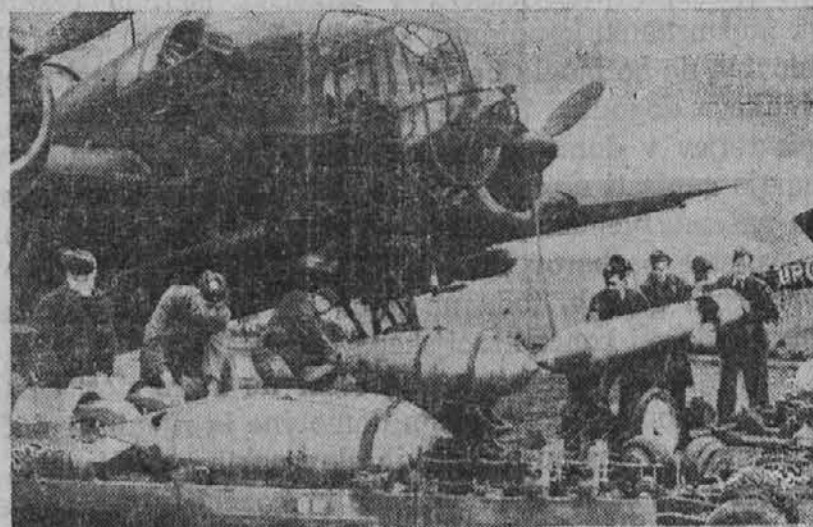
Odbor je pridno na delu, da preskrbi za vse potrebno, tako da bo dovolj zabave za vse, ki nas obiščejo. Vključene so razne mehke in trde pijače, godba in ker je tam na farmi veliko drv na razpolago, smo sklenili, da za gorko pečenko, spečemo na drogu celega jagneta; bo pa še več drugih stvari na izbiro, ako nas le obiščete. Odbor obenem vljudno vabi vse rojake in rojakinje bližnjih naselbin na obilen poset.

Pozdrav vsem članom in na svidenje!
Chas. Benevol, tajnik.

Piknik društva "Soča" št. 26 SDZ

Cleveland, O. — V nedeljo, dne 3. avgusta, se obeta na za-

Angleške bombe za Nemčijo

Na sliki vidimo, kako angleško vojaštvo nalovlja na velike angleške bombnike najnovejše super-bombe, ki jih mečejo angleški letalci na nemška mesta.

Strateške točke ameriške obrambe

Na sliki vidimo strateške točke, ki jih je zasedla armada ali mornarica Zedinjenih držav, odkoder lahko prepreči vsak sklep nemških "klešč" proti Zedinjenim državam. Za popolno obrambo Zedinjenih držav z onstran Atlantika, bi bili potrebni tudi Azorski otoki, kar je jasno razvidno na gornji sliki.

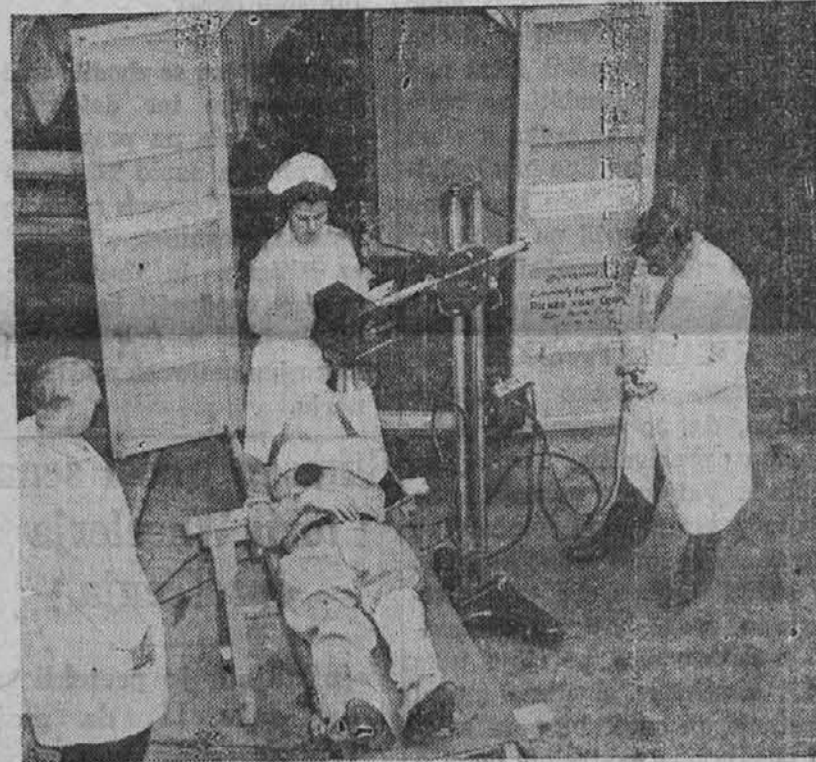
padni strani mesta nekaj posebno prijetnega, kajti društvo Soča št. 26 SDZ priredi svoj vrtni piknik na prostoru Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

Dolžnost vseh članov je, da se po svoji možnosti udeležijo in privabijo v čim večjem številu tudi svoje prijatelje. Le z lojalnim sodelovanjem nas vseh, nam je zagotovljen uspeh. Vljudno se vabi tudi članstvo bratskih društev in cenjeno občinstvo širšega Clevelanda in okolice na obilen poset. Pri vsaki enaki prireditvi tudi naše članstvo poset povrne. Za balincanje je prostor dobro urejen, tako da se bo lahko vsak posetnik po svoje zabaval. Za stare in mlade bo igral Rudy Simic orkester, dokler bodo posetniki želeli. Odbor tudi jamči, da bodo vsi v vseh ozirih dobro postreženi, posebno naše kuharice obetajo, da bodo drage volje z dobrim in okusnim prigrizkom postregle. Ker so prostori dobro urejeni, se bo piknik vseeno vršil, četudi bo slabo vreme.

Torej, na svidenje dne 30. avgusta na prijetnem vrtnem prostoru Doma zapadnih Slovencev. S pozdravom

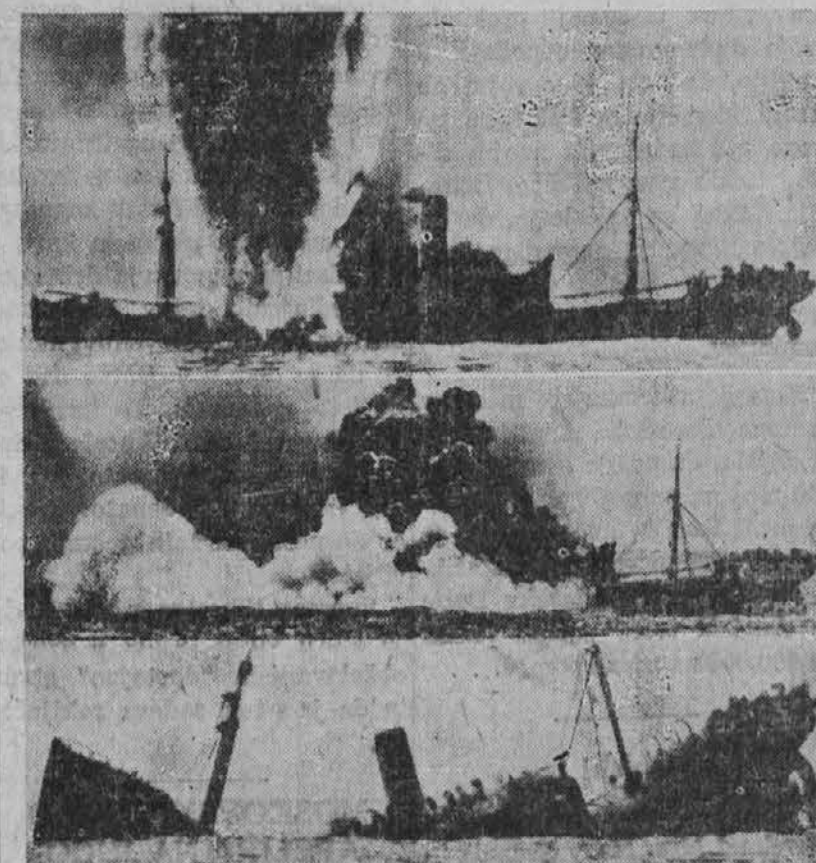
J. Miklus, tajnik.

Nova vojaška naprava za X-žarke

Na sliki vidimo demonstracijo z najnovejšo napravo za X-žarke, preden je bila naprava odposlana četum svobodne Francije v zapadno Afriko.

Potapljač se ladja

Na sliki vidimo dramatičen prizor potapljanja 7.769-tonskega parnika Kemmendine, ki je bil pogreznjen v Indijskem oceanu. Slika kaže parnik v treh stopnjah potapljanja.

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 6583
Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljene z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 East 152nd Street Tel.: KEmmore 3118

Evakuacije pred 2000 leti

Neki atenski list opozarja na pripovedovanje starega Herodota, po katerem je Temistokles leta 480 prel našim štetjem dal izprazniti Atene, ko so se perzijske čete po predoru pri Termopilah bližale temu mestu.

Med tem, ko je pripravljala znamenito bitko na morju pri Salaminu, kjer je uničil perzijsko brodogradnjo, je odredil, da so ženske, otroci in starši Atene zapustili, pozneje tudi sužnji, ker se je bal, da bi mogli ti sovražniku pomagati.

Evakuirano prebivalstvo so spravili v Trezen, Egino in deloma na Salaminu.

Posebno meščani prvega mesta so se izkazali za zelo gostoljubne in so sprejeli med drugim zakon, po katerem bi celo oskrbba tistih, ki bi bežali iz grške vojske, šla na račun njihovega mesta.

Otrokom so dovolili, da smejo v vseh vrstovih trgovati smokve, olive in grozdje. Dali so jim na razpolago celo posebne učitelje, česar pa so se otroci manj veselili nego svobode giede sadja.

ŠKRAJ

Voltaire je napisal satiričnih pesmi na reglila Orleanskega in so se zapirali v Bastiljo. V celici je napisal svojo tragedijo "Edip" ki je uprizoritev doživela ognjen speh.

Regent je pisatelja z milostjo, pa ga je povabil da se z njim seznani. Je govoril z njim, na je dejal dobrohotno: "Bodite sedaj pametnejši bom za vas gotovo skrbim." "Zelo sem hvaležen kraljevemu Visočanstvu, vrnil Voltaire z globokim nom, "vendar vas prosim skrb za mojo hrano in nje za bodoče prepustite samemu."

H kirurgu Thierschu šel nekoč mož, ki je polni izgubil nos. Prišel poseben nad tem, da pobalini sledijo vsepovest: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, ta mož nimam Vse mesto ga zavoljo zna in stvar mu je tako da mora na vsak način metno nadomestilo za operacije se niso bile zato je bila ta naloga sposobnega kirurga na. Toda Thiersch je kar je bilo mogoče. Le čemu je možu izobilni nil nos, ki je po njegovi nju prav dobro uspel. To operacijo kaj pomembno? Čez nekaj časa je svojega pacienta in ga vprašal: "Glejte, tu gre mogoče som!"

6-LETNI DEČEK UBIL VELIKEGA ORLA

South Boston, Va. — Rel, ki je meril z razpetimi 7 čevljev, je napadel šest let starega dečka. Orla ni ustrašil, temveč vrnil s palico po glavi in ga ubil.

Zakrajsek Fudbala

Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVE.
Tel: ENdicott 3118

FOR DEFENSE

ON SALE AT YOUR POST OFFICE

ŽENSKI VESTNIK

Ženska je bolj poklicana . . .

Resnica o vlogi moškega in ženske v vzgoji otrok, ki seže iz pradedne preko sedanjosti v bodočnost, je kaj preprosta in otipljiva:

Ženska je za vzgojo bolj poklicana kot moški.

Narava je uredila življenje tako, da ženske rode otroke in s tem vzdržujejo vrsto. Povsem naravno je torej, da je prav zaradi te tesne vezi odnos matere do otroka bližji in pristnejši kot očetov odnos do njega. Prav zaradi tega tesnega odnosa, ki izvira iz donošenja, rojstva, dojenja, nege, je tudi vzgojni vpliv matere v življenju otroka in še nekaj: prav zaradi tega odnosa je ženska za vzgojo tudi bolj sposobna.

Zato je prav, da se ženska v času, ko je vzgoja postala s šolstvom vred izrazita socialna funkcija, v javni vzgoji (n. pr. kot učiteljica) vse bolj uveljavlja; po svoji naravi je za te poklice bolj poklicana in tudi bolj sposobna kot moški. Z ogorčenjem moramo torej zavračati in obsojati dejstvo, da se ženske od javnih vzgojnih poslov, v tem šolskem letu je bil na primer uveljavljen pri sprejemanju dijaštva na učiteljske šole poseben ključ, ki ureja sprejem

v prid moškim v razmerju 1 : 2, čeprav so prijave bile prav v obratnem razmerju v prid ženskam (podatki po ljubljanski učiteljski šoli). To je zopet enkrat nasilje proti naravnemu razvoju, proti prirodnim nadarjenostim in temeljnim pravicam žensk. Tak ukrep ne koristi nikomur, škoduje pa ljudstvu, ki mu odvzema vzgojiteljice in uničuje eksistenco žensk, ki morajo iskati poklicnega zaposlenja.

S tem primerom smo že prišli k strženu problema, ki ga hočemo danes prikazati:

Vzgoja je socialna, družabna funkcija

Daleč je že od takrat, ko je vzgoja bila (kakor pri živalih) le najosnovnejše privajanje na življenjsko borbo, preskrbovanje s hrano. Človeška družba, ki živi družbeno, to je v skupnosti, se je civilizatorično in kulturno dvignila in razvila. Vzgoja je postala izrazito družbena, socialna funkcija. To funkcijo bi morali složno in enako opravljati i moški i ženski člani družbe. Ne le v družinski vzgoji, ampak tudi v vseh družbenih (državnih ukrepih in ustanovah bi morala ženska in moški složno sodelovati. Resnica je pa

večidel — in tudi pri nas — vse drugačna.

Žena v vzgoji

Ženi je pridržana pravica in dolžnost, da opravlja ves vzgojni drobiž, da spremlja sleherni in najmanjši korak otroka v družini, da skrbi za njegovo telesno in duševno uspevanje. Od soodločanja pri ustvaritvi in izvajanju pravnih določb, ki urejajo družbeno vzgojo pa so jo takorekoč izključili. Kako bo vzgajala, ji predpisuje moški.

Moški v vzgoji

Moški se zvečine za vzgojni drobiž sploh ne brigajo. Vsakdanja vzgoja je menda premalenkostna, da bi se vanjo vtikali. Nastopijo takrat, kadar je potrebna njihova "velika avtoriteta" (največkrat avtoriteta sile, kadar gre za važne ukrepe v življenju otroka. Njemu na primer ne gre za to, da bi s primernimi ukrepi preprečil, da bi njegov otrok kedaj ne ponaredil njegovega podpisa, ampak ga kaznuje, kadar ga zasači, torej po izvršenem dejanju. Moški določajo zakone, odločajo o javni vzgoji in celo, kakor kaže zgoraj omenjeni primer z učiteljske šole, izključujejo ženske od javnih vzgojniških dolžnosti.

Zahtevajo žensk so povsem razumljive. Terjajo enakopravnost pri odločanju o vzgoji mladega rodu, pri ureditvi mladinskega skrbstva in šolstva. Terjajo svobodno pot uveljavljanju v javnih poklicih, zlasti tistih, kjer gre za vzgojo in oblikovanje

mladega rodu. In k vsemu temu še nekaj: zahtevajo od moških, da v vzgoji zlezajo s piedestala "velike vzgojne politike" in sodelujejo tudi v mali vzgoji vsakdanjega življenja v družini in izven nje.

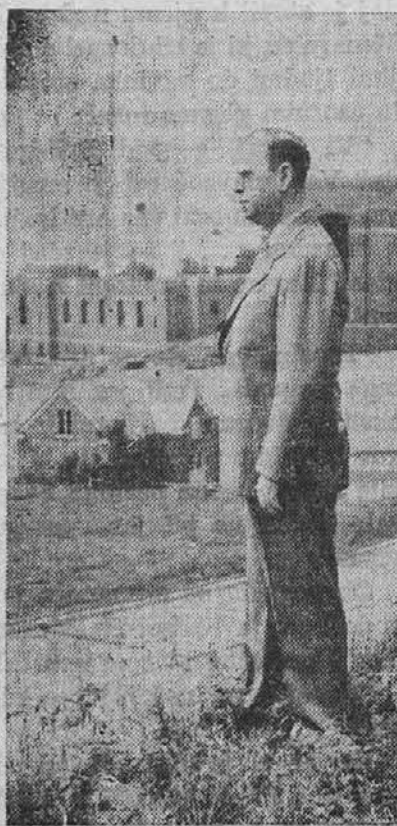
Če smo tu šablonsko prikazali osnovne razlike med pravicami in dolžnostmi žensk in moških kar tiče vzgoje, smo seveda mislili na celoto. Častne izjeme moških, ki vsaj tam, kjer jim je dano, dovoljujejo ženskam sodelovanje v vzgojnih vprašanjih in se sami potrudijo doprinesti v dejanski vzgoji svoj delež, le dokazujejo, da bi mogel moški svet bolj sodelovati v vsakdanji vzgoji in pustiti v javni vzgoji

Načelnik zračne sile

General Carl Spaatz, ki je bil nedavno imenovan za načelnika ameriške zračne sile.

Varden Sing Singa

Na sliki je Lewis E. Lawes, ki je bil 21 let ravnatelj kaznišnice Sing Sing ter je stopil tle dni v pokoj.

Raziskovalec in njegova žena

Znani raziskovalec Lincoln Elsworth in njegova žena sta te dni odšla v Centralno Ameriko, kjer bosta raziskovala pokrajine starodavnih Inkov, kjer so raztresena še neodkrita bogastva tega rodu.

Križarska vojna proti Rusom

Na sliki vidimo množico španskih fašistov, ki marširajo po ulicah španskih mest ter delajo propagando za nabiranje prostovoljcev za "križarsko vojno" proti komunizmu. — Kot naznanjajo poročila, kampanja ni užgala in Hitler je dobil celo v Španiji malo pomočnikov.

Vojaška loterija

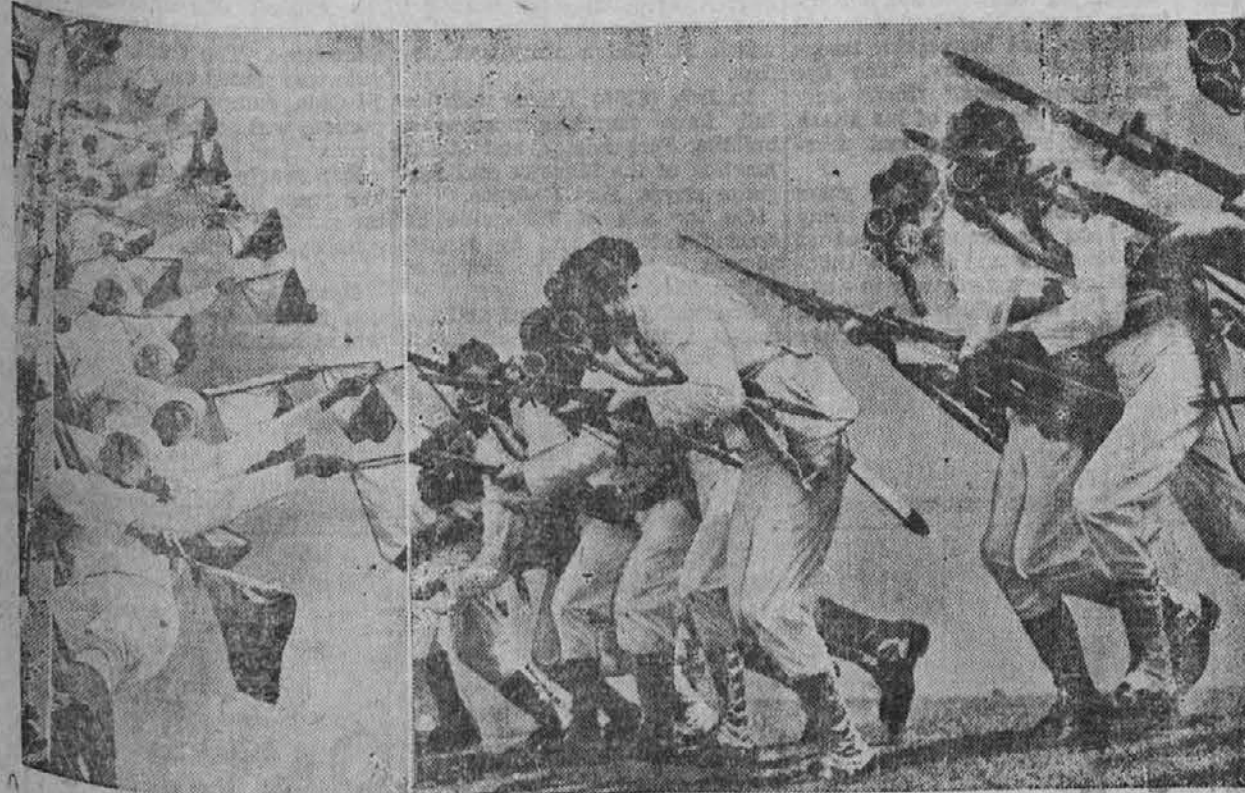
Na sliki je štabni saržent Robert V. Shaktleton iz New Yorka, ki je bil lansko jesen draftan ter je postal med tem že saržent, ko vleče iz posode serijske številke za nove vpoklicance k vojakom.

Zaščita Amerikancev v Bagdadu

Na sliki vidimo skupino Amerikancev pred ameriškim poslatištvom v Bagdadu, katerega so zaščitili angleški vojaki, ko so zavzeli Iraq.

Ameriški vojaški novinci

Gornja slika nam predstavlja vaje ameriških mornarjev. Na levi so mornarji signalniki na letvi bojne ladje, na desni pa prehajajo mornarji s plinskimi maskami na obrazu v napad.

HAIR-BREADTH HARRY

skih nič ne tičejo. Ali pa si morajo celo domišljati, da vse vedo?

Čudno je to nasprotje: moški se manj brigajo za vzgojo in kljub temu imajo ženske manj besede pri njej. Kako bi naj ženske temu ne nasprotovale?

ZUPNIK UMRL OB BOLNIKOVI POSTELJI

V malem flandrskem kraju Thielrodeju so poklicali župnika k nekemu umirajočemu župlja-

nu, da bi ga dal v poslednje o-lje. Župnik je zelo pohitel, da bi ne prišel prepozno. Čim pa je dospel k bolniku in začel s cere-monijsko, se je zgrudil mrtev. — Srčna kap ga je ubila ob poste-lji umirajočega.

CUTS—BURNS—SCALDS

should be quickly treated to prevent bad after-effects as well as relieve pain. Use OIL-OF-SALT. Wonderful too for sore, tired feet. At your druggist's—money back if not satisfied. For free sample write Moss Laboratories, 215 South Leavitt Street, Chicago.

QUICK RELIEF FOR FEET

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody. So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help wired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to HELP WOMEN. Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

AN URGENT MESSAGE to women who suffer FEMALE WEAKNESS

Few women today are free from some sign of functional trouble. Maybe you've noticed YOURSELF getting restless, moody, nervous, depressed lately—your work too much for you— Then why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to help quiet weary, hysterical nerves, relieve monthly pain (cramps, backache, headache) and weak dizzy fainting spells due to functional irregularities. For over 60 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak run-down, nervous "ailing" women to go smiling thru "difficult days." Why not give this wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street
ENDicott 0653

1145 East 169 Street
KENmore 4680W

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravništvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c Dne _____ 19 _____

ARTUR BERNEDE

5

Tajna dvorane barbarskih bogov

Pustolovski roman

VI. POGLAVJE

Tisti večer okoli 11. je prišel nekdo s Karuselskega trga in prekoračil veliko dvorišče Louvra. Obleden je bil v površnik z zavahanim ovratnikom in pokrit z mehkim črnim klobukom, katerega si je bil potegnil do ušes. Ko se je prepračil, da ga nihče ne zasleduje, se je kakor ris priplazil k desnemu krilu. Pod galerijo je naletel na osebo, ki je bila skrita za stebrom in ga je očividno že nekaj časa pričakovala.

Mož za stebrom je z roko pomignil možu v površniku, ne da bi izpregovoril. Nato je vzel sveženj ključev, oprezno odprl majhna vrata in stopil s svojim spremljevalcem v vežo pred galerijo antik. Opresno se plazec, sta krenila po galeriji in jo prehodila po vsej dolžini.

Nato sta splezala čez leseno pregrado, ki je zapirala občinstvu dohod v dvorano barbarskih bogov, in se vtihotapila v to dvorano, ki je bila skoro popolnoma temna.

Mož s svežnjem, ki je bil očividno v veliki zadregi, se je nemirno oziral. Nato je zamrmral: "Služba me kliče, gospod Bellegarde. Drugače bi rad ostal pri vas."

"Tega ni treba, dragi Gautrais," je odvrnil novinar. "Doživljam sem še marsikaj in nič me ni strah samote."

Nato je potegnil iz žepa browning in dodal:

"Pripravljen sem. Ne bojim se nikogar, pa naj bo strah ali zločinec. Sicer pa ne verjamem, da bi bil tako predrzen in bi se nočoj spet upal priti v Louvre. A naj se zgodi, kar se hoče — mene ne bo iznenadil!"

Gautrais je nejeverno zmajal z glavo in odšel.

Pogumni novinar je pri mesečini pogledal okoli sebe. Le nejasno je razločil oblike kamenitih in bronastih bogov, ki so v svoji neigibnosti dajali dvorani še bolj skrivnostno lice. Najprej se je naglo ozrl na veliko porfirno vazo, ki je stala na svojem težkem podstavku malone sredi dvorane, in se nato približal Belfegorjevemu kipu, ki je ležal še vedno ob znojju svojega podstavka.

"Škoda," je dejal, "škoda, moj stari Belfegor, da ne znaš govoriti! Stavim, da mnogo več o zadevi, ki nam dela toliko preglaiv. Ali morda skrivaš v svojem kamenem odelu kak zaklad ali kako skrivnost?"

Toda govorec je vzel iz žepa majhno, a močno električno svetiljko in spustil njen žarek po vsem kipu.

Tisti trenutek se je prikazala iz kota temna postava, ogrnjena v veliko črno haljo s preluknjano ogravnico, izza katere se je fosforno svetilkala dvojica oči.

To je bil lovrski strah, prav takšen, kakor ga je bil Pierre Gautrais opisal svojemu starejšini.

Prikazen je s črnoorokavičeno

Išče se

žensko za splošna hišna in gospodinjska dela, pri 4 odraslih oseb. Delo stalno, poštna plača po dogovoru in ima svoj dom. — Zglasiti se je na naslovu JOS. FRANCELO, 434 East 157th St., Cleveland, Ohio.

Išče se

priletno žensko za splošna hišna dela, pri družini s 4 odrasli osebami. Mora tu ostati preko noči in ima svojo sobo. — Katerega veseli, naj pusti naslov v uradu "Enakopravnosti".

desnico stisnila držaj pobijača in se jela neslišno plaziti proti Jacquesu, ki je bil tako zaverovan v svoje raziskavanje, da je ni slišal ne videl. Ko je prišla že skoro tik do novinarja, je zavihetela strašno orožje, da bi z vsilo treščila Bellegardea po tilniku. A tisti mah je planil nekdo iz porfirne vaze, zgrabil prikazen v zapetju in z grmečim glasom zaklical:

"Imam te, lopov!"

Jacques se je po bliskovito vzravnal. Presenečen vzklil mu je planil iz grla. Dva koraka od sebe je v mesečini zagledal Claudea Barjaca, Koletinega očeta, borečega se z louvrskim strahom.

Toda prikazen se je z mačjo gibkostjo izmuznila Barjacovega prijemalnika, kakor strela šinila proti vratom, izpred katerih vodijo stopnice k Samostraški Niki.

Jacques je nehote izdrl svoj browning in ustrelil za prikaznijo, ki je bila že izginila v temi. "Urno za njim!" je zakričal Barjac.

Oba sta jo ubrala za beguncem Bellegarde je prvi opazil, da teče strah po stopnicah navzgor in preskače kar po štirih namah. S skokom, ki je bil vreden zmagovalca v maratonskem teku, je na zavinku dohitel prikazen. A ta je oplazila novinarja s pobijačem; na srečo ga udarec ni zadl s polno močjo in ga je samo podrl na tla. Tedajci pa so se pokazale na stopnicah luči. Bil je Menardier s svojimi ljudmi, ki so bili začuli streljanje in so zdaj hiteli na pozorišče spopada. Claude Barjac je pokazal na prikazen, ki je

KLUB DRUSTEV S. N. DOMA na ST. CLAIR AVE.

razpisuje službo STREZNICE

za v Klubove prostore. Katera se čuti sposobno, naj pošlje pismeno prošnjo na tajnika do 5. avgusta. Klub dr. SND: % Louis Zorko 6409 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Nenavadna prilika

za slovensko govorečega prodajalca v okolici Clevelanda. — Imel bi tu izključno prodajno pravico, kakršna prinaša drugim prodajalcem od \$50. do \$150.00 tedensko, na podlagi prodaj. Potrebno je imeti avto. — Zglasite se v sobi 716, — 1900 Euclid Bldg., v četrtek zjutraj od 10. do 11:30.

Preiskušena zdravila proti glavobolu

Hank's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50c

MANDEL DRUG

SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.

Posiljamo po pošti

bila pravkar potolkla novinarja, in stekel po stopnicah, kričec: "Zastopite mu pot! Imamo ga!"

Toda prikazen se je z drznim, nepričakovanim skokom umaknila iz dosega svetiljk ter izginila v široko, temno luknjo, ki je zevala na njeni levici.

Bellegarde se je bil med tem spet zavedel. Posvetil je okoli sebe, da bi videl, kako se mu je mogla prikazen izmuzniti. A tedaj je stopil k njemu nadzornik Menardier, ki je bil došel s svojimi ljudmi do zavinka stopnic, in osornim glasom rekel:

"Vi tukaj, gospod Bellegarde? Vaša navzočnost je sumljiva. Primoran sem vas aretirati." "Pardon..." se je zdaj oglašil Barjac in pristopil k skupini.

"Prosim vas, da ne aretirate tega gospoda. Tudi jaz sem bil skrit v dvorani barbarskih bogov in lahko potrdim, da bi ga bila zadela usoda paznika Sabarata, če bi ne bil jaz posegel vmes."

Ob pogledu na neznanega novodošleca je nadzornik Menardier s pretečim glasom vprašal: "Povejte mi najprej to, kdo ste?"

Barjac si je zdaj odtrgal ponarejeno brado in lasuljo, s katerima se je bil našemil. Poka-

zal se je obraz petinštiridesetletnega moža z odločnimi črtami, krepkim podbradkom in pogumno se iskrenimi očmi. Z nekam ironičnim poudarkom je odvrnil: "Zdi se mi, dragi Menardier, da sva zgrešila svojega zajca!" "Chantecoq!" je vzkliknil nadzornik, kakor da je treščilo vanj.

In prav tako osuplo se je izvil Bellegarde: "Chantecoq! Veliki Chantecoq! Kralj detektivov!"

VII. POGLAVJE

Znamenita osebnost, ki je bila zaigrala v louvrski drami tako nepričakovano vlogo, ni bila nihče drugi kakor bivši agent varnostne policije, ki se je bil že pred vojno proslavil s svojimi uspehi.

Chantecoq je bil odšel leta 1914 kot rezervni častnik na bojišče; tam se je hrabro boril in si zaslužil častno legijo in vojni križec. Ko so ga pozneje odpustili na razpoloženje, se je kot preganalec vohunov tako odlikoval, da je postal pravi narodni junak. Po premirju se je dal vpokojiti in se je poslej udeleževal kot zasebni detektiv.

Kot tajnica in sodelavka mu je pomagala hčerka, dražestna Koleta, ki se je kmalu navdušila za posel, iz katerega je bil oče napravil umetnost.

A kako se je zgodilo, da se je Chantecoq vtaknil v to zadevo? Italijanska vlada mu je poveljela nalogo, da izsledi zločinca, ki je bil najprej izvršil v nekem florentinskem muzeju veliko tatvino in se je zdaj skrival v Parizu. Chantecoq je domneval, da bi utegnili biti ta lopov in tako zvani louvrski strah ista oseba. Zato se je takoj sporazumel s paznikom Pierrom Gautraisem, ki je med vojno služil pod njegovim poveljstvom in kateremu je bil rešil življenje.

Gautrais, ki je bil svojemu bivšemu starejšini neomejeno vdan, mu je tem rajši ugodil, ker je sam čutil, da ga ima nadzornik Menardier na sumu. Gautrais je bil prepričan, da bo Chantecoq najlaže in najhitreje razrešil mučno uganko.

A kakor smo videli, se je upanje vrliga paznika izjalovilo. Chantecoq je moral sam priznati, da ima opravka z najbolj zamotano nalogo, ki jo je bil kdaj dobil. Vendar pa mu težave niso vzele poguma in Bellegarde ni prav nič pretiral, ko ga je bil pozdravil kot "kralja detektivov."

Chantecoq je sedel drugo jutro v svoji delovni sobi, v pritličju hišice v Ternesu, na Verzyjski aveniji, kjer je stanoval. Izkušal si je obuditi snočnje dogodke v spominu in najti nanje pravi pogled. Med tem premišljevanjem se je od zadaj priplazila k njemu Koleta in ga nežno objela.

"Dobro jutro, dragica," je rekel detektiv in poljubil hčer. "Ali ni od snoči še ničesar novega?" je vprašala Koleta in se dala očetu nasproti.

"Prav ničesar!" "Kakšno je tvoje mnenje o louvrskem strahu, papa?" je vprašala mladenka.

"Iščem ga!" je odvrnil detektiv in čelo se mu je zmračilo od dvomov in nemira. Vstal je ter jel hoditi po sobi sem in tja. Čez nekaj trenutkov je rekel:

"Zakaj se je lopov lotil tako obsežnega in težkega kipa? Zakaj si ni rajši izbral kake slike ali druge, še manjše dragocenosti? Kod je prišel v muzej? In kod je pobegnil iz njega?"

Tako govorec se je Chantecoq približal hčeri, ki je zamišljeno naslanjala glavo v dlan. Položil

je roko na ramo in vprašal: "Teta, mala?" Koleta je vztrepetala... to se je zdelo in odvrnila kam v zadregi: "Tudi jaz iščem."

Chantecoq jo je nežno poljubil po licu: "Meni se pa vse vidi, da misli na lepega mladega moža..." "Oče!" je oporekla deklica zardela.

"Potolaži se," je s potvornim resnobo rekel oče, "kmalu boš videla."

Vzel je zalepko pnevmatike pošte, ki je ležala na mizi, in podal hčeri, rekoč:

"Preberi to obvestilo, ki ga pravkar dobil."

Velesenceni gospod Chantecoq.

Zaradi nepričakovane vas moram prositi, da preložite sestanek, zastran katerega se domenila snoči v Louvru, danes popoldne od 15. uri.

Sprejmite izraz mojega nega spoštovanja.

Jacques Bellegarde

(Dajte prihodnosti)

Let's Explore Ohio

Fallen Timbers Monument—Route 24 just south of Maumee. Battle of Fallen Timbers, from "Ohio Valley Pioneers" by Harry E. Danford. Courtesy Rand-McNally Co.

FAMOUS OHIO BATTLEFIELDS

Allied Indian Tribes Are Defeated by General Wayne

BATTLE OF

FALLEN TIMBERS—1794

Hidden behind the trunks of fallen trees and in the dense underbrush, the Indians awaited the charge of General "Mad" Anthony Wayne's legion.

Assembled in force under Tarhe, Little Turtle and Blue Jacket, their ablest leaders, the red warriors knew that this was their last great effort to keep their hold on the Ohio Country.

Opposing them with his Kentucky cavalry, his buckskin-clad volunteers and his regular troops was "Mad" Anthony, "The Eye that Never Sleeps," "Mad" only because of the fury of his attack following painstaking and thorough preparation.

It was less than three years since General St. Clair's army had been disastrously routed at Fort Recovery and now the United States was again ready to challenge the hold which the British, through their Indian allies, were

maintaining on the Ohio frontier. General Wayne, like General St. Clair, recruited his army at Pittsburgh and moved down the Ohio to Cincinnati. Here the similarity ended. Wayne drilled and disciplined his army. Maneuvers familiarized them with Indian methods. Indian-wise scouts were obtained.

Late in autumn he followed the route of St. Clair's army northward and built his winter quarters, Fort Greenville. On Christmas Day, 1793, 23 miles from Fort Greenville, Fort Recovery was begun on the very spot at which St. Clair's army met defeat.

In July (1794) Wayne with his full force marched northward, building Fort Adams, and at the junction of the Maumee and Auglaize rivers, Fort Defiance.

On the site of Waterville he erected defenses and by August 20 was ready for "The Battle of Fallen Timbers."

Separating the Indians and the troops was a tangle of forest

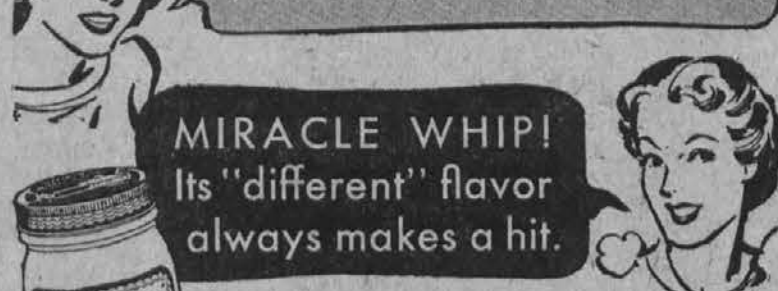
giants blown down in a hurricane. The first shots were exchanged in the early morning hours. At 11:00, Wayne took the offensive and the legion charged. Within less than an hour the Indians' lines were broken. The battle was over. Wayne, destroying homes, villages and crops, marched into Indiana and built Fort Wayne.

Their power shattered, the Indians sued for peace. A council was arranged at Fort Greenville for the next summer. On July 13 the council opened, with 1300 chiefs, sachems and warriors in attendance. The Treaty of Greenville was signed on August 3 and all Ohio, except the northwestern portion, was opened to white settlers.

For nearly two decades there was peace in Ohio. Then in 1813 the struggle for possession of the state opened again.

Next Week—How British cannon balls helped the Americans win at Fort Meigs.

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?

MIRACLE WHIP! Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

IMPORTANT!

medical tests reveal how thousands of WOMEN

HAVE BEEN ABLE TO GET NEW ENERGY

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—"SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cross woman—"

All you may need is a good reliable tonic. If so, just try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially for women. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food

which your body uses directly for energy to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected through your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle. WELL WORTH TRYING.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312